

INHOUD

De stamboom van de familie Cazalet	8
De gezinnen Cazalet en hun personeel	10
Voorwoord	13

DEEL EEN

POLLY: Maart 1942	17
DE FAMILIE: Voorjaar 1942	39
CLARY: Zomer 1942	77
DE FAMILIE: Nazomer-herfst 1942	92
LOUISE: Winter 1942	107

DEEL TWEE

DE FAMILIE: Nieuwjaar 1943	141
POLLY EN CLARY: Voorjaar 1943	166
DE FAMILIE: Zomer 1943	191
LOUISE: Oktober 1943	227
DE FAMILIE: December 1943	251

DEEL DRIE

DE FAMILIE: Januari 1944	285
CLARY: Mei-juni 1944	318
DE FAMILIE: April-augustus 1944	337
LOUISE: Winter 1944-1945	368
POLLY: 1945	398
DE FAMILIE: April-mei 1945	418

DE STAMBOOM VAN DE

WILLIAM CAZALET X KITTY BARLOW

1860

1867

HUGH X SYBIL CARTER

1896

1899-1942

POLLY
1925

SIMON
1926

WILLIAM
1937

EDWARD X VIOLA RYDAL

1897

1896

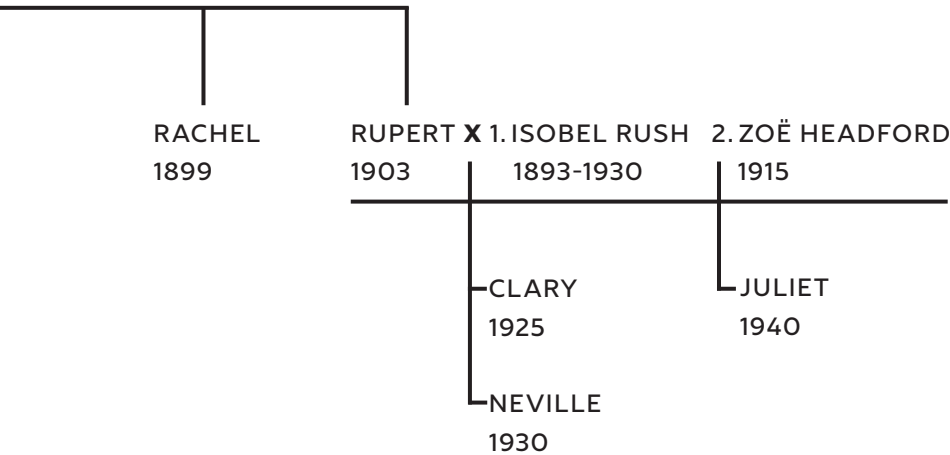
LOUISE
1923

TEDDY
1924

LYDIA
1931

ROLAND
1939

FAMILIE CAZALET

DE GEZINNEN CAZALET

WILLIAM CAZALET, die de generaal wordt genoemd
KITTY BARLOW, die de baronie wordt genoemd (zijn vrouw)
RACHEL, hun ongetrouwde dochter

Mevrouw Cripps (kokkin)
Ellen (kinderverzorgster)
Eileen (tafelmeisje)
Dottie en Bertha (binnenmeisjes)
Edie en Lizzie (keukenmeiden)
Tonbridge (chauffeur)
McAlpine (tuinman)
Wren (stalknecht)

HUGH CAZALET, oudste zoon
SYBIL (zijn vrouw)
POLLY
SIMON
WILLIAM, die Wills wordt genoemd

EN HUN PERSONEEL

EDWARD CAZALET, tweede zoon
VIOLA, die Villy wordt genoemd (zijn vrouw)
LOUISE
TEDDY
LYDIA
ROLAND, die Roly wordt genoemd

RUPERT CAZALET, derde zoon
ZOË (tweede vrouw)
ISOBEL (eerste vrouw, is bij de geboorte van Neville overleden)
CLARISSA, die Clary wordt genoemd
NEVILLE
JULIET

JESSICA CASTLE (Villy's zuster)
RAYMOND (haar man)
ANGELA
CHRISTOPHER
NORA
JUDY

VOORWOORD

De volgende achtergrondinformatie is bedoeld voor de lezers die *Lichte jaren* en *Aftellen*, de eerste twee delen van deze kroniek, niet hebben gelezen.

William en Kitty Cazalet, die door hun familie de generaal en de baronie worden genoemd, brengen de oorlog door in Home Place, hun landhuis in Sussex. De generaal is nu nagenoeg blind en gaat vrijwel nooit meer naar Londen om de scepter te zwaaien over de houthandel van de familie. Ze hebben drie zonen en een ongetrouwde dochter, Rachel.

De oudste zoon, Hugh, is getrouwd met Sybil en heeft drie kinderen: Polly, Simon en William (Wills). Polly krijgt thuisonderwijs, Simon zit op kostschool en Wills is vier. Sybil is al enige maanden erg ziek.

Edward is getrouwd met Villy en heeft vier kinderen. Louise is aan het bezwijken voor de liefde – met Michael Hadleigh, een geslaagde portretschilder, ouder dan zij en nu bij de marine – in plaats van een carrière als actrice na te jagen. Teddy staat op het punt bij de RAF te gaan. Lydia volgt thuisonderwijs en Roland (Roly) is een peuter.

Rupert, de derde zoon, is al sinds Duinkerken in 1940 vermist in Frankrijk. Hij was getrouwd met Isobel, met wie hij twee kinderen heeft gekregen, Clary, die met haar nichtje Polly thuis les krijgt (maar Polly en zij willen graag naar Londen om een volwassen leven te gaan leiden), en Neville, die op een voorbereidende kostschool zit. Isobel is bij de geboorte van Neville overleden, en Rupert is vervolgens getrouwd met Zoë, die veel jonger is dan hij. Kort na zijn verdwijning heeft ze een dochter gekregen, Juliet, die hij nooit heeft gezien.

Rachel leeft voor anderen, wat haar boezemvriendin Margot Sydney (Sid), een vioollerares uit Londen, vaak moeilijk vindt.

Edwards vrouw Villy heeft een zuster, Jessica Castle, die is getrouwd met Raymond. Ze hebben vier kinderen. Angela, de oudste, woont in Londen en heeft de neiging zich in ongelukkige liefdesaffaires te storten; Christopher heeft een zwakke gezondheid en leidt nu met zijn hond een teruggetrokken bestaan in een woonwagen. Hij werkt op een boerderij. Nora is verpleegster en Judy zit op kostschool. De Castles hebben wat geld en een huis in Surrey geërfd.

Juffrouw Milliment is de hoogbejaarde gouvernante van de familie: ze is begonnen met Villy en Jessica, en geeft nu les aan Clary, Polly en Lydia.

Diana Mackintosh, een weduwe, is Edwards meest serieuze minnares. Ze verwacht een kind. Edward en Hugh hebben allebei een huis in Londen, maar dat van Hugh in Ladbroke Grove is het enige huis dat op dit moment wordt bewoond.

Aftellen eindigde met het nieuws dat Rupert nog leefde en met de Japanse aanval op Pearl Harbor. *Verwarring* begint in maart 1942, kort nadat Sybil is overleden.

DEEL EEN

POLLY

MAART 1942

De kamer was een week dicht geweest; de calicot zonwering voor het raam op het zuiden met uitzicht op de voortuin was neergetrokken; de koude muffe lucht werd overgoten door een perkamentkleurig licht. Ze ging naar het raam en trok aan het koord; het scherm schoot met een klap omhoog. De kamer lichtte op tot een kille tint grijs – fletser dan de stormachtige wolkenlucht. Ze bleef even bij het raam staan. Kluitjes narcissen stonden akelig fleurig onder de apenboom te wachten tot ze drijfnat en geknakt zouden worden door het maartse weer. Ze ging naar de deur en deed hem op slot. Elke onderbreking zou onverdraaglijk zijn. Ze zou in de kleedkamer een koffer pakken en vervolgens zou ze de hangkast en de laden uit de rozenhouten kast bij de kaptafel leeghalen.

Ze pakte een koffer – de grootste die ze kon vinden – en legde hem op het bed. Er was haar gezegd dat ze nooit een koffer op een bed mocht leggen, maar dit bed was ontdaan van zijn beddengoed en zag er onder zijn spreid zo vlak en verlaten uit dat het er niet toe leek te doen.

Maar toen ze de hangkast opentrok en de lange rij opeengepakte kleren zag, durfde ze ineens niets aan te raken – het was net alsof ze daardoor medeplichtig zou worden aan het onverbiddelijke vertrek, de verdwijning in haar eentje, voorgoed en hoewel niemand dat wilde, van alweer een week geleden. Het hoorde allemaal bij haar onvermogen om dat voorgoed tot zich

te laten doordringen: je kon onmogelijk geloven dat iemand er niet meer was, het was het feit dat diegene nooit meer zou terugkomen dat zo moeilijk was. De kleren zouden nooit meer worden gedragen en nu hun voormalige eigenaar er niets meer aan had, konden ze slechts pijnlijk zijn voor anderen: of eigenlijk voor één ander. Ze deed dit voor haar vader, zodat hij, wanneer hij terugkwam van zijn reis met oom Edward, niet aan haar zou worden herinnerd door onbeduidende, hopeloze bezittingen. Ze trok er in het wilde weg enkele hangertjes uit: ze werd overweldigd door vleugjes sandelhout – samen met de flauwe geur die ze associeerde met haar moeders haar. Daar was de jurk in groen, zwart en wit die haar moeder had gedragen toen ze twee zomers geleden met haar naar Londen was gegaan, de beige-grijze mantel en rok van tweed die haar altijd te groot of te klein hadden geleken, de stokoude groene zijden japon die ze vroeger had gedragen wanneer ze een avond alleen was met pap, het jasje van velours fleuré met knopen van marcasiet dat ze haar concertjasje had genoemd, de olijfgroene linnen jurk die ze had gedragen toen ze Wills verwachtte – lieve help, die moest vijf jaar oud zijn. Ze had kennelijk alles bewaard: kleren die haar niet meer pasten, avondjurken die niet meer waren gedragen sinds de oorlog was uitgebroken, een winterjas met een kraag van eekhoornbont die ze nog nooit had gezien... Ze haalde alles eruit en legde het op het bed. Helemaal achteraan hing een versleten groene zijden kimono die een jurk van goudlamé omhulde, een van paps nutteloze kerstcadeaus van heel lang geleden, herinnerde ze zich vaag, die die ene avond opgelaten was gedragen en daarna nooit meer. Er zaten geen echt mooie kleren bij, dacht ze treurig: de avondjurken waren weggekwijnd doordat ze te lang waren blijven hangen zonder te zijn gedragen, de kleren voor overdag waren afgedragen tot ze dun waren of glommen of vormloos of iets anders waren wat ze niet hóórden te zijn. Het waren in feite allemaal kleren voor liefdadigheidsbazaars, wat volgens tante Rach het beste was wat ermee kon gebeuren, 'hoevel je alles moet houden wat je wilt, lieve Polly,' had ze eraan